

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.—ಹೌದು, ದುಷ್ಕೃತ್ಯಗಳ ಕೈವಾಡ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿ ನಿಯೋಜಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಘಟನೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಪುನರಾಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ನಾನು ನಿನ್ನೆ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ದುಷ್ಕೃತ್ಯಗಳು ಪೂರ್ವಯೋಜಿತವಾಗಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಆಲೋಚನೆ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ ? ಆ ರೀತಿ ಆಲೋಚನೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಆ ಸಂಘವಿನ ಪ್ರಕಾರ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಏತಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಾರಣರಲ್ಲ; ರಾಜಕೀಯ ದಲ್ಲೀರತ್ಯವರು ಕಾರಣರಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲೀರತ್ಯಕ್ಕೆ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಕಾರಣರಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನಕ್ಸಲೀಯರಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಬೇರೆಯವರಿರಬಹುದು ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಈ ಘಟನೆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಲು ಅಡಿಪಾಯ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಸಾಲದು. ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಸಿದ್ಧತೆ ನಡೆದಿತ್ತು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪುನರಾಚಾರ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಆಗಬೇಕು. ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆ ಯಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳೂ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಅಂದು ಆಗಲೇ ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ನಾಳೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಘಟನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಏತನ್ಮಧ್ಯೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ತನಿಖೆಯಿಂದಲೇ ಸತ್ಯಾಂಶಗಳು ಹೊರಬರಲು ಅವಕಾಶವಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಒತ್ತಾಯದ ಮೇರೆಗೆ ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್.ಗೆ ಶಾಂತಿದೂತರಾಗಿ ಹೋಗಿ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ನೆಲೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಇವರು ಮುಂಚೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಏನೋ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಪರ್ವಾಗಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೊರಗಿನ ದುಷ್ಕೃತ್ಯಗಳಿಂದಾಗಿ ಅಶಾಂತಿಯುಂಟಾಯಿತು ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಆಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೊರಗಿನ ದುಷ್ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸವೇನಲ್ಲ. ಈಗ ತಕ್ಷಣ ಕೋರಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬರತಕ್ಕವರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬೇಕು. ತಕ್ಷಣ ಬಾರ್ಡರ್ ಸೀಲ್ ಮಾಡಿ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬರದಂತೆ ತಡೆಗಟ್ಟಿದರೆ ಇರತಕ್ಕವರಲ್ಲಿ ದುಷ್ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದುಷ್ಕೃತ್ಯಗಳು ಎಂದು ಏನು ಸಂಶಯಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ನಕ್ಸಲೀ ಯರು ಎಂದು ಸುಮ್ಮನೆ ಹೇಳಿದರೆ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಕ್ಸಲೀಯರು ರಾಜಕೀಯದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು. ಅವರನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಘಟನೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಅಡಿಪಾಯ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರ ಮುಖಾಂತರ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೆಂಕಟೇಶನ್ ಅವರು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು. ಅವರು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಎನಹಾ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಸರಿಸಮನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ ಯಿಂದ ಊರು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿರುವವರನ್ನು ಮತ್ತೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆತರುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಎರಡು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Further discussion on the Demand for grants for the year 1982-83

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ರಾಜೂಗೌಡರು ಈಗ ಮಾತನಾಡಲಿ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯ ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಎರಡು ದಿವಸ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತೇ ಬೆಡ್ಜಿ ಯನ್ನು ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಉತ್ತರ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾಳೆ ಇದನ್ನು ಮುಂದು

ವರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾಳೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಹಕರಿಸಬೇಕು.

(ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನು ಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಜಗೋಡೆ.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಹಾಗೂ ಶಿಶುಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸುಮಾರು ೩೦ ಕೋಟಿ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಕಡಿಮೆ. ಏನೇನೂ ಸಾಲದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕಾರಣ ಈ ೩೦ ಕೋಟಿ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಶೇಕಡ ೭೫ರಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ಜನರ ಪೈಕಿ ಹಿಂದುಳಿದವರು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು, ಹಾಗೂ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದವರು ಮೂರು ಕೋಟಿಯಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಶೇಕಡ ೭೫ ರಷ್ಟಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಶೇಕಡ ೭೫ ರಷ್ಟು ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ೩೦ ಕೋಟಿ ೫೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆ.

5-30 P.M.

ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಈ ಲೆಕ್ಕದಂತೆ ಸಾವಿರ ಜನಗಳಿಗೆ ಆಮಂತ್ರಣ ಕೊಟ್ಟು ೧೦೦ ಸೇರು ಅಕ್ಕಿ ಹಾಕಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬಡಿಸಿದರೆ ಎಷ್ಟು ತೃಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟೇ ತೃಪ್ತಿ ಈ ೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಹಾಗೂ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ, ಉನ್ನತಿಗಾಗಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರಮವಹಿಸಿದೆ. ೩೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಏನು ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಗಾಗಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಏನು ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿದಾಗ ೧೯೭೧ರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ೩೦.೫ ಜನ ವಿದ್ಯಾವಂತರಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದವರು ಎಷ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಹರಿಜನರು ೧೩.೮೫ ಮಂದಿ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರು ೧೪.೮೫ ಮಂದಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಸಾವಿರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಒಂದು ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಾಧಿಸಿರುವ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಉಹಿಸಬಹುದು. ಈ ಒಂದು ಜನಾಂಗ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತಿಯಾಗಬೇಕು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕೆಂದರೆ ಈ ಜನಾಂಗದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ, ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಆ ಒಂದು ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಗತಿ ಈ ಒಂದು ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ಎಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಲವಾಡಿಗಳನ್ನು ಶಿಶುಮಹಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಆ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕದ ರಾಜ್ಯವಾದ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ೭೦ ಲಕ್ಷ ಮಂದಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಪಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿರುವ ವಿಷಯ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸಮಗ್ರ ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ೩೦ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿದ್ದಾರೆ; ಆದರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ್ದು ೧೬ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ್ದು ೧೫. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ೧೦ ಸಾವಿರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಪಹಾರ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯ ಮೂಲಕ ೩ ಲಕ್ಷದ ೧೦ ಸಾವಿರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಉಪಹಾರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು ಕೂಡ, ತಮಿಳುನಾಡಿನವರಿಂತೆ ೫೦-೬೦ ಲಕ್ಷ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಪಹಾರ ಕೊಡುವ ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ

ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಎರಡೂ ಇಲಾಖೆಗಳೂ ಸೇರಿ ಆ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ೩-೪ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಾವಿರಾರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇಂಥ ಉಪಹಾರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ನೀವು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವಾದರೂ ಏನು? ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದವರು ಶೇಕಡ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಗೆ ಅಪರಿನ್ಯಾ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದವರು ಎಂಬಂತೆಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಅವರು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಮುಂದಾದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ವೀಸೆ ನಡೆಸಿ ಆ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಂಡಲ್ ಆಯೋಗದವರು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿರುವಂತೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ನೀಡುವಾಗ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮೀಸಲಿಡಬೇಕು ಮತ್ತು, ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಂಡಲ್ ಆಯೋಗದವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿ ದೇಶದ ಉನ್ನತಿಗೆ ದುಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರು ಹಿಂದುಳಿದವರು ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯದಿದ್ದರೆ ಆ ರಾಜ್ಯ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದವರಿಗಾಗಿ ಏನು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ ಅದೇ ರೀತಿ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ಹಾಕಿ ಆ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಅವರನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ೪-೬ ವರ್ಷಗಳ ಒಂದೆ ಪ್ರಿಗೆ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬೆಳೆದಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸ್ಥಳಾಪಕಾಶ ಇಲ್ಲ ಒಂದೇ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ೧೦-೧೫ ಮಂದಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮಲಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಓದುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪಾಠ ಪ್ರವಚನಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸ್ಥಳಾಪಕಾಶವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದವರಿಗಾಗಿ ಏನು ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅಲ್ಲಿ ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಆಹಾರ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ತಾವು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಖಾತೆಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಹಣ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅದೇ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗಾ ವಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ೧೯೭೮-೭೯ ರಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಹಣದಲ್ಲಿ ೨೭೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಲ್ಯಾಪ್ ಆಗಿದೆ. ಕೊಟ್ಟಿರುವುದೇ ಕಡಿಮೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಪ್ ಆದರೆ ಹೇಗೆ? ಆದ್ದರಿಂದ, ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಮೆನಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಶ್ರೀಮತಿ ಶರ್ಮಾರವರು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು ೮ ಮಂದಿ ಆದಿವಾಸಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರವಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ವೇತನಿಯರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು; ಅದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಇದೆ. ಅವನ್ನು ಯಾರು ಆ ಖಾತೆಯನ್ನು ಮಹಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ, ಸಾವಿರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಗೃಹ ಖಾತೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೊಲೆ ದರೋಡೆ, ಕಳ್ಳತನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅಂದಾಗ ಆದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಪಿಡುಗು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರನ್ನು ದೂಷಿಸುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಈ ಒಂದು ಖಾತೆಗೆ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಈ

ವರ್ಷ ೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಇದು ಕಡಿಮೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಫಲಪ್ರದವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇರುವುದು; ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಾಗಲೀ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಾಗಲೀ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡ ಬೇಕಾದರೂ ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆ ಯರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಕೇವಲ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಷ್ಟೇ ಹಣವನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ೨೫ ಜನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ದುಡಿಯುವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ವಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇ ವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ; ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಅನಾಥರಿಗಾದರೂ ಕೂಡಲೇ ಸ್ವಂತ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ಟೆಪಲ್ ನ್ಯೂಟ್ರಿಷನ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಎಂದು ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ೨೫ ಸಾವಿರ ಜನರಿರುವ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮೀಸಲಾಗಿರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯ ಅನುಕೂಲ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ದೊರೆಯುವಂತೆ ೫ ಸಾವಿರ ಜನರಿರುವ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮೀಸಲಾಗಿರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯ ಅನುಕೂಲ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ದೊರೆಯುವಂತೆ ೫ ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ಆ ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳು ತ್ತೇನೆ. ಪರೀಕ್ಷಣೆ ಗೃಹಗಳನ್ನು ೪ ಕಡೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ; ಆದರಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಬೆಂಗಳೂರು, ಬೆಳಗಾಂ ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ; ಆದರೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ದಯಮಾಡಿ ಜಾಗೃತ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯ ದಾಗಿ, ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ೩೦ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನೇನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಆದರೆ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಪೀಠದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ)

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಂ. ಮಾಳಗಿ (ಬಾಡಗಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಹಾಗೂ ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜನಾಂಗದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು ಅಭ್ಯುದಯವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಸದುದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ೧೯೫೦ ರಿಂದ ಕೆಲವೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ತನ್ನೊಲಕ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಿವೇಶನ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡುವಂತಾದ್ದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಿಂದ ಕಾಲೇಜುಮಟ್ಟದವರೆಗೆ ಶಿಷ್ಟನಿವೇಶನ ಕೊಡುವಂತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಷಹರಗಳಿಗೆ ಬಂದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡ ಲಿಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಕಲಿತ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ೧೦ ರಷ್ಟು ಮೀಸ ಲಾತಿಯಂತೆ ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸುವಂಥ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕರುಣೆಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಅನುಕಂಪ ದಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೀವನಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತ ಎತ್ತುಗಳು, ಬೀಜ ಗೂಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಪಿಎಮಿ ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಆರ್‌ಇಪಿ ಯೋಜನೆ ಗಳು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಾಮೂಹಿಕ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವುದು ಕುರುಡರಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಬಂದಷ್ಟು ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ ನೀರಾವರಿಯ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕಾಣದಂತ ಬಡವರ್ಗದವರು ಇಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೇ

೨-೩ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜನತೆ ತುಂಬು ಹೃದಯದಿಂದ ಮೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಈ ವರ್ಷ ೩೦ ಕೋಟಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಈ ವರ್ಗದ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಆದರೆ, ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಿಂದ ದುಃಖದಿಂದ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ, ಯಾವ ಒಂದು ಜನಾಂಗ ಬಹಳ ಪರ್ಷಗಳಿಂದ ತುಳಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತು ಈ ದೇಶದ ಅರಣ್ಯ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಇರತಕ್ಕ ಜನತೆಯ ಪ್ರಗತಿ ಆದ ಹೊರತು, ಈ ದೇಶದ ಕಲ್ಯಾಣ ಅಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದವರು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದಂಥ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಅನುಕಂಪ ತೋರಿಸಿ ಈ ಒಂದು ವರ್ಗದ ಏಳಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೃದಯಬಿಟ್ಟ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಗಾಧರನಾರವರು ಬಿಚ್ಚುಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಈ ಒಂದು ವರ್ಗದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೂ ಈ ಒಂದು ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೂ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡುವುದನ್ನು ವಿಳಂಬ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಂತ ಹಣವನ್ನು ಜನತೆಯ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡದೇ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಅನುಕೂಲ ಇದೆ ಇದನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಇದು ಇಲ್ಲವೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ, ಇಚ್ಛೆಗೆ ಬಂದಂತೆ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಸ್ವಾಮಿ ಮುಂಬಯಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಇದ್ದಾಗ ಒಂದು ಘಟನೆ ನಡೆದಿದ್ದು ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅಂದಿನ ಧಾರವಾಡದ ಕಲೆಕ್ಟರು ಹರಿಜನರ ವಿರುದ್ಧ ಜಮೀನು ಕೊಡುವಂತೆ ಆರ್ಡರ್ ಪಾಸು ಮಾಡಿದರು. ಆಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಇತ್ತು. ಮುಂಬಯಿ ಕಲೆಕ್ಟರರವರು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಪೈಲನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಲೆಕ್ಟರ್ ಮಾಡಿದ್ದ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಎಜಾಮಾಡಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಜಮೀನು ಸಿಗುವಂತೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಇಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಫಲನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಬಡ ಜನತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಿಲ್ಲ ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡುವಂತಾದ್ದು ಇನ್‌ಕ್ವಿರಿಮೆಂಟ್ ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತಾದ್ದು. ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡುವಂತೆ ಕಾನೂನನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಚನೆ ಮಾಡಬಾರದು ಇಂಥ ಕಾನೂನನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಜನತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಅನುಕಂಪ ತೋರಿಸಿ ಏನು ಕಾನೂನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹರಿಜನರುಗಳು ಎಷ್ಟು ಜನ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಳೆದಿದೆ ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟು ಶೇಕಡಾ ೩೨.೫ರಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಾಗಿದ್ದರೆ ಆದರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ೧೩ ರೇಕಡ್ಡು ಇದೆ ಈ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನೌಕರಿ ಇಲ್ಲ ಸುಮಾರು ೨೬ ಸಾವಿರ ಜನ ಹರಿಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯವರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ನೌಕರಿ ಇಲ್ಲದೆ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲದೆ ಅಲೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ನೌಕರಿ ಇಲ್ಲ, ನೌಕರಿ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ನೂರಕ್ಕೆ ಹದಿನೆಂಟು ಪರಸೆಂಟ್ ಮಿಸಲಾತಿ ಇದೆ ಅಂಥ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೂ ಹದಿನೆಂಟು ಪರಸೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಉತ್ತರ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ, ನಾನು ಎಸ್‌ಸಿಎಸ್‌ಸಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಅನುಭವದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಪ್ಪತ್ತು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ

ಕೊಡತಕ್ಕ ಸವಲತ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಚಾರವಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ, ನೌಕರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಸಂದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ನಾವು ಹರಿಜನರಾಗಿ ಏತಕ್ಕೆ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲ, ನಾವು ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನಮಗೂ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು ಎನ್ನುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಜನರು ಮಾತನಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದೆ, ಆದರೆ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಹರಿಜನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಪೂರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಿತ್ತು. ಅದೇ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದೆ, ಮಾನ್ಯ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಮಾತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅವರ ಬವಣೆ, ಗೋಳು ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು ಮೊನ್ನೆ ೨೬-೬-೨೨ ರಂದು ಕನ್ನಡಪ್ರಭ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪಣ ತೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಶಿರೋನಾಮೆ ಕೆಳಗೆ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯಭಾಷಾ ಸೂತ್ರವನ್ನು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ೧೫ ದಿನಾಂಕಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಇದು ಹತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿಸ್ತರಣೆ ಆಗಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ, ದಲಿತವರ್ಗದವರಿಗೆ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಇರುವ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ವಿನಾಯಿತಿಗಳು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಇವರೆಲ್ಲಾ ಉಳಿದವರೊಡನೆ ಒಂದಾಗುವುದು ಎಂದು ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಇವೆ ಎಂದ ಅವರು ಹಿಂದುಳಿದವರಾಗಿಯೇ ಇರಲು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ, ಹೀಗಾಗಲು ಅವಕಾಶ ಇರಬಾರದು ಒಂದು ಕಾಲಮಿತಿ ವಿಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇವೊತ್ತು ಹರಿಜನರೇ ಅಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಜನತೆಯಲ್ಲೂ ಬಡವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಈ ಜನತೆಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಬಡತನದ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಲಮಿತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂಥ ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಯಾರು ಈ ಜನತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ನೋಡತಕ್ಕವರಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಆ ಕಾಲೋನಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆದು ಕೂರಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ ಅವರು ತೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಬಟ್ಟೆ, ಅವರ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮನೆ, ಅವರು ಉಟ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಆಹಾರ ಇವೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದಾರೆಂದು ಬರೆದು ಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇವರು ಸರ್ವರ್ಣೀಯರ ಜೊತೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಬವಣೆ ಎಷ್ಟಿದೆ ಅಂದರೆ ಇನ್ನೂ ಕೊಡ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಏರನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹೊಯ್ಯುವುದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಈ ಜನ ಯಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಆ ಜನರು ಉರಿಯಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ಇದ್ದು ವಿವ್ಯಾಭಾಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದೇ, ಹೊಸಬಟ್ಟೆ ತೊಡಬಾರದು ಎನ್ನುವಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿತ್ತು, ಅಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದುಬಂದಿರತಕ್ಕ ಜನ ಇವರು ೧೦-೧೫-೨೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಲೇ ಸರ್ವರ್ಣೀಯರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನ್ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಅಭಿನಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ, ಈ ಜನತೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ವರ್ಣೀಯರೆಲ್ಲರೂ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಬುದ್ಧಿವಿಕಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವರು ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರು, ನಮ್ಮ ಬಂಧುಗಳು ಸಹೋದರರು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯಿಂದ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಿ ಮೇಲೆ ಎತ್ತಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಮುಂದೆ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ, ಈ ಜನ ನೊಂದು ಕೊಂಡು ಮತಾಂತರ ಮಾಡಿದರೆ ಏನಾದರೂ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಸಬಹುದು ಅಂಥ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿದರು ನಾವು ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಜನ ಈವರೆವಿಗೂ ಬಾಳಿ ಬದುಕಿದ್ದೇವೆ, ನಮಗೆ ಸರ್ವರ್ಣೀಯರು ಎಷ್ಟೋ ಕಾಲ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು, ನಮ್ಮನ್ನು ತುಳಿದಿದ್ದರು ಎಷ್ಟೇ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ನಾವು ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೋಪ ಅಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ತಾಳಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿರುವವರೂ ಬಂದಿದ್ದ ವೆ ಇವೊತ್ತು ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನಾವು ಅವರನ್ನು ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಜನಾಂಗ ಅಂಥ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡದೇ ಎಷ್ಟು ಪಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡಂಥ ಜನ ಇವೊತ್ತು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಜನ ಮೇಲೆ ಬರಬಾರದು, ಈ ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸವಲತ್ತು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಬಾರದು ಇವರು ಹೆಚ್ಚು ಮುಂದೆ ಬೆಳೆದರೆ ನಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಅಂಥ ಸಂಕಟವುಂಟಾಗಬೇಕೆಂದು ಇರತಕ್ಕಂಥವರು ಇದ್ದಾರೆ ಅಂಥ ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತದೆ, ಇಂಥವರು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಇವರ ಮೇಲೆ ಜಾಗೃತಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇನ್ನು ಹಾಸ್ಟಲ್ ವಿಷಯ ವಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಇನ್ನು ಮೋಟಾ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು

ನಾನು ಕೂಡ ಕೆಲವು ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ಆರ್ಯರು (ಅಥವಾ ಮಠಾಠಾ) ಜನಾಂಗದವರು ಆರ್ಯಮೂಲ ಎಂಬ ಕೊಟ್ಟ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ತೆಂದು ನಾನು ಹರಿಜನ ಅಂಥ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು, ನಾನು ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅದು ತಪ್ಪು ಅಂಥ ಹೇಳಿ ರಿಜೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿ ಪುನಃ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದವು, ಆ ತಪಶೀಲ್ದಾರ್ ಬೋಟಾ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯುವುದರಿಂದ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸವಲತ್ತುಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಹರಿಜನರ ಪ್ರಗತಿ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿತ್ತು ಅಷ್ಟು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಜನತೆಯ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ನಗರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ೧೮ ಪರ್ಟೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ಏನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಕಡೆಗೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ಅದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗುವ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

೬-೦೦ ಪಿ. ಎಂ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯ. (ಸಂತೇಮಾರಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನ ಕೆಲವು ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಟೈಮ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದುದರಿಂದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹರಿಜನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹರಿಜನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಯಾವುದೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನೀವು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಹೆಲಪ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ೧೮ ಪರ್ಟೆಂಟ್ ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಏನಿದೆ ಅದು ಇಚೆಗೆ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕಾದಂಥ ಪರ್ಟೆಂಟೇಜ್ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಬೇರೆ ಜಾತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜನಗಳೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ, ಪಾಪ್ಯುಲೇಷನ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ೧೮ ಪರ್ಟೆಂಟೇಜನ್ನು ನೀವು ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಪರ್ಟೆಂಟೇಜನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು ೨,೬೮೫ ಹಳ್ಳಿಗಳು, ಇದರಲ್ಲಿ ೧೯೮೦ನೇ ಸೆನ್ಸಸ್ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ೩,೫೪೪,೦೦೦ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹರಿಜನರ ಪಾಪ್ಯುಲೇಷನ್ ೫೫ ಲಕ್ಷ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಅದಿಷ್ಟಾವಂತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂದರೆ ೧೩.೮೯ ಪರ್ಟೆಂಟೇಜ್, ಬಡತನ ರೇಖೆಯ ಕೆಳಗಿರುವವರು ೯೫ ಪರ್ಟೆಂಟ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ೫೦.೨೨,೦೦೦ದಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾವಂತರಲ್ಲದವರು ೪೪ ೨೦,೦೦೦ರಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ೮೪ ಪರ್ಟೆಂಟ್ ಆಯಿತು. ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ೧೯೮೦-೮೧ನೇ ಇಸ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ನಿಗಮವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ೧೬೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ, ಖಾಲಿ ೭.೮೫೩ ಜನರಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ೧೯೮೦-೮೨ ರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಹಾಯವೂ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಈ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾವು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಆದ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಸರ್ಕಾರಿ ವಿಮೆನ್ಸ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಸೆಂಟರ್‌ನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ೭೬೩. ಆದ್ದರಿಂದ ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನ ಕೇವಲ ೩೮,೨೦೦ ಮಾತ್ರ ಆಮೇಲೆ ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯಲ್ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಕೇವಲ ೫೮ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ. ಆದರಿಂದ ಲಾಭ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು ೩೮೦೦ ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ಆಮೇಲೆ ಕಾಲೇಜ್ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ೧೯೭೭ರಲ್ಲಿ ೮ ಸಾವಿರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಆದುದರಿಂದ ಈಗಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಏನೇನೂ ಸಾಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಒಂದಕ್ಕಿರಡಷ್ಟು ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಜನಗಳೂ ಸಹ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ಮಕ್ಕಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಯೆಂದರೆ ಬರಡು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕದೆ ನೀರು ಕೊಡದೆ ಬೆಳೆಗಳೋಪಾಯಿಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲೂ ಸಹ ಶಿಶುವಿಹಾರಗಳನ್ನು ಓನೇ ವಯಸ್ಸಿನಿಂದ ಒನೇ ವರ್ಷದ ವಯಸ್ಸಿನವರೆಗೆ ತೆರೆಯ ಬೇಕು ಮತ್ತು ಓರಿದ ಗಿರಿ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನವರೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆತರಬೇಕು ಅನೇಕ ಮಕ್ಕಳು ಇವತ್ತಿಗೂ ಅವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಗಿರಿ ವರ್ಷ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವುದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯಲ್ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಸ್ಕಾಲರ್ ಶಿಪ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಖಾಸಗಿಯವರು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಖಾಲಿ 2½ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಏನೇನೂ ಸಾಲದು ಆದುದರಿಂದ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಖಾಸಗಿಯವರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಂಥಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಕೊಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸ್ಕಾಲರ್ ಶಿಪ್‌ನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಮತ್ತು ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಯಲ್ಲಿ ಫೆಲ್ ಅಗಿ ಮುಂದೆ ಓದಲು ಆಗದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಟರರ್ ಮತ್ತು ಫಿಜ್ಜರ್ಸ್ ಇಲ್ಲವೇ ವೆಲ್ವರ್ ಇಲ್ಲವೇ, ಸ್ಕಿತ್ತಿ, ಕಾರ್‌ಪೆಟರಿ ಇಂಥಾ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರ ಮುಂದಿನ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ೨-೩ ತಿಂಗಳಾದರೂ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅವರು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ೨-೩ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಅವರಿಗೆ ನಾಲಕ್ಕನೇ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಸ್ಕಾಲರ್ ಶಿಪ್ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವಂಥಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಿಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಕೊಡುವಂಥಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸ್ವಾಮಿ ಈ ಜಾತಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್‌ನ ತೊಂದರೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಸ್ಕೂಲ್‌ಗೆ ಸೇರುವಾಗ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್‌ನ್ನು ಕೇಳುವಾಗ ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಜಾತಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್‌ನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಒಂದು ಸಾರಿ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗೆ ಸೇರುವಾಗ ಜಾತಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬಾಕಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗಮನವನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಹಂಚತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸ್ಟೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಇದರಿಂದ ಯಾರಿಗೆ ಜಮೀನು ಸಿಕ್ಕಿತೋ ಅವರು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದರ ಕಡೆಗೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಸಾಲದ ಬಾಬಿನಿಂದ ಜೀತ ವಿಮುಕ್ತ ಹೊಂದಿದಂಥ ಜನರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ವಿಧವಾದಂಥ ಆಶ್ರಯ ದೊರೆಯದೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲತೃಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೆ ಈಗ ನಾಗರಿಕರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಹೊಣೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ನಿಗಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಿಂತ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕೇಸ್‌ನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಪೊಲೀಸ್‌ನವರು ಕೇಸ್‌ನ್ನು ದಾಖಲೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ದಾಖಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಆ ಕೇಸ್‌ಗೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಪುರಾವೆಗಳು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಫೈಲ್ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ

ತಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೇಸ್‌ಗಳ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಯಿತು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಒಂದು ರೀತಿ ದಿಸಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಕನ್‌ಕ್ಲೂಡ್ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿದ್ದಮಾದಯ್ಯ.—ನನಗೆ ೧೦ ನಿಮಿಷ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಬೇರೆಯವರಿಗೆಲ್ಲ ೨೦ ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೀರಿ. ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡಿ. ನನಗೆ ೨೦ ನಿಮಿಷಗಳ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಿ.

ಉಪ ಸಭಾಪತಿಯವರು.—೨೦ ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳು ಯಾವುದು ಇರುತ್ತವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿದ್ದಮಾದಯ್ಯ.—ಈವಾಗ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್, ಟೌನ್ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್, ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಪಂಚಾಯತ್ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ೭೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಅಂದಾಜು ಆದಾಯವಿದೆ. ಈ ಪೈಕಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ೨೬.೯೬ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಇನ್ನೂ ೪೫.೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಉಳಿದಿವೆ. ೧೯೮೦-೮೧-೮೨ನೇ ಇಸವಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಮೆಂಟ್ ೭೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸೇರಿದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಸಾಲರ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡದೆ ಉಳಿದಿದೆ ಇದನ್ನು ಬರೇ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿವಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಂಥ ಆವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಖರ್ಚು ಮಾಡದೇ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತುಂಬಾ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ದುಡ್ಡು ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಫೈನಾನ್ಷಿಯಲ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮವವರು ೧೯೮೦-೮೧ಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ೧೯೮೧-೮೨ಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ೧೯೮೨-೮೩ಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಬರಿ ಸುದ್ದಿ ಯಾಗಿದೆಯೋ ಹೊರತು ಏನು ಸಹಾಯ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಬರೇ ಕನ್ನಡಿಯೊಳಗಿನ ಗಂಟು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಸಹಾಯವೂ ಲಭಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿವಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಸಿವಿಲ್ ರೈಟ್ ಎನ್‌ಫೋರ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಸೆಲ್ ಎಂದು ತೆಗೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸೆಲ್‌ನವರು ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರತಕ್ಕಂಥದು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಕೇಳಬೇಕು. ನಂಬರ್ ಆಫ್ ಕೇಸ್‌ಸ್ ರಿಪೋರ್ಟೆಡ್ ೫೮೨, ನಂಬರ್ ಆಫ್ ಕೇಸ್‌ಸ್ ಚಾರ್ಜೆಡ್ ೩೮೪, ನಂಬರ್ ಆಫ್ ಕೇಸ್‌ಸ್ ಚಾರ್ಜೆಡ್ ಹಾಕದೆ ಇರುವುದು ೧೯೮ ನಂಬರ್ ಆಫ್ ಕೇಸ್‌ಸ್ ಕನ್‌ವಿಕ್ಟೆಡ್ ೩೮೪ ಇದರಲ್ಲಿ ೩, ನಂಬರ್ ಆಫ್ ಕೇಸ್‌ಸ್ ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ೧೬ ಒಟ್ಟು ೧೯ ಕೇಸ್‌ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ಆಗಿರುವುದು. ನಂಬರ್ ಆಫ್ ಕೇಸ್‌ಸ್ ಕಾಂಪಾಂಡ್ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನಂಬರ್ ಆಫ್ ಕೇಸ್‌ಸ್ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ೩೬೫ ಇರುವುದರಲ್ಲಿ ೧೯ ಕೇಸ್‌ಸ್ ನಂಬರ್ ಆಫ್ ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ೫೫ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಯಾವ ರೀತಿ ಡಿಸ್‌ಪೋಸ್ ಆಯಿತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಂಬರ್ ಆಫ್ ಕೇಸ್‌ಸ್ ಒಂದರ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ೧೦೩ ಇಷ್ಟೆಂದು ಕೇಸ್‌ಗಳು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸಿವಿಲ್ ರೈಟ್ ಎನ್‌ಫೋರ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ನವರ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ, ಇದರಿಂದ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯ ದೊರೆತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಮಾರ್ಡರ್ ಕೇಸ್‌ಸ್ ೩೧ ರೇಪ್ ಕೇಸ್‌ಸ್ ೭. ಇದು ೩೧೮ ಇಷ್ಟು ಕೇಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಆಯಿತು ಎನ್ನುವುದು ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಇದು ಹೀಗೆಯೇ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬರೆ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಸ್ವಾವಿ ನಮಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಆರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಹಿಂದೆ ನಡೆದುದಕ್ಕಿಂತ ಈಗ ಜೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ನಮಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂದು ನಂಬಿ ನನಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಭಿನಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ, ನಮ್ಮ

ಹರಿಜನರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಭೀಮರಾವ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರವರು ತಮ್ಮ ದೇಹವನ್ನೇ ಶ್ರಮಿಸಿ ನಮಗೋಸ್ಕರ ವಿಂಥಂಥ ಘಟಾನುಘಟಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಹೋರಾಡಿ ನಮಗೆ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಅವರೂ ಹೊಂದಿದ್ದಂತೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರು. ಆದೇ ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂಧಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸರವರು, ಅವರ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನವರು ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಈಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ರವರು ಒಮ್ಮೆ ಅದನ್ನು ಇಮ್ಮಡಿ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಪ್ರಾಧಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದಕ್ಕಾಗಿ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿದ್ದಮಾದಯ್ಯ (ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ).—ಸನ್‌ಮಾನ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಗಳ ಇಲಾಖೆಯ ಸಚಿವರು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಇರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನ, ಹಿಂದುಗಳ ಪಂಗಡಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ನೋವುಂಟಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಏನು ಒಂದು ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು, ಹಿಂದೂಗಳ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಏನು ಇರುತ್ತದೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಲೋಪ ದೋಷಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕೊಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ, ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಂಬಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ಅದು ಸಾಕಷ್ಟು ಸುಲಭ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರಾಗಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೊಂದರೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಸಹಾಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ೨೫ ಪೈಸೆ ಮಾತ್ರ ಈ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮದ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರು ಯಾರು ಇರುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಇನ್ನು ೭೫ ಭಾಗ ಹಣವನ್ನು ತಿಂದು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಏತಕ್ಕೊಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು, ಈ ಜನ ಒಳ್ಳೆಯವರು ಅವರು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಸಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಅವರಿಗೆ ರೂಪಾಯಿನಲ್ಲಿ ೨೫ ಪೈಸೆಯಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಉಳಿದ ೭೫ ಪೈಸೆಯನ್ನು ತಿಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿನ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ವರ್ಷ ವರ್ಷವೂ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣವನ್ನು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚುಮಾಡದೇ ಇರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ದಿಂದ ಹಣ ಬಂದಿದೆ ಇದನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಇದರ ಉಪಯೋಗ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥವರೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು, ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನೆರವು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ವನೆಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಅದು ಮೇಲ್ಮನುಷ್ಯರಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಮಟ್ಟದವರಿಗೆ ತಲುಪುವುದರೊಳಗೆ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳ ಕೈಸೇರಿ ಅದು ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಬರಬರೆ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದು ಅವರಿಗೆ ಏನು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಸಹಾಯ, ಜಮೀನು, ಹಣ, ಬಟ್ಟೆ ವಗೈರೆ ಎಲ್ಲ ಈಗ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಭಾಗ ತಲುಪಿದರೆ ಮೂರು ಭಾಗ ಬೇರೆಯವರ ಪಾಲಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಕೋರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅದನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊಡುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಕೊಡುವುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡಿ, ತಪ್ಪಿಯಾಗಿ ಕೊಡಿ ಅವರು ಬಾಳಬದುಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಸಹಾಯ ಅವರಿಗೆ ತಲುಪಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ನೋಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನೀವು ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡಿ. ನೀವು ಕೂಡ ಮಧ್ಯಮಧ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎಂದು

ಮಾಡಿರಲೂ ಅಲ್ಲಿ ೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಡೆಗೆ ಕಾಣುವಂತಹ ಜನರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ಹಣ ಮಂಚಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಬೇರೊಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹಳ ಹಳ್ಳಿ ಜನರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಅವರುಗಳು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಕಾಡಿ ಬೇಡಿ ಸಾಲ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನಾದರೂ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಲ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ಯಾರು ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಅಂತಹವನ್ನು ಪತ್ತೆಮಾಡಿ ನಿಷ್ಕಾವಂತರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲೂ ಸಾಲ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳವರಿಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಸಿರಿಕಲ್ಲುರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸಿಬ್ಬಿಡಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು, ರೇಷ್ಮೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟದೆ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ಆ ಹಣವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಕ್ರೀಮ್ ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪರ್ಷೆ ಪರ್ಷೆ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ೩ ಸಾವಿರ ೫ ಸಾವಿರ ಮನೆ ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಹಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇದಕ್ಕಿಂದು ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹೆಸರು ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತದೆ ಆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಸರಾಸರಿ ಲೆಕ್ಕಾಹಾಕಿ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ೭೦ ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು ಅದು ನಿಜವೆಂದು ನಾಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರು ೭೦ ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ ? ನೀವು ೭೦ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವುಂಟಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ಇವರಿಗೋಸ್ಕರ ಹೊಸ ಹೊಸ ಸ್ಕ್ರೀಮ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರು ಒಡವರು ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಒಂದು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಏತಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಆ ಮಗುವಿನ ಹೆಸರಿನ ಮೇಲೆ ಮುನ್ನೂರು-ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ವಿಮೆ ಯೋಜನೆ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಆಗಿಸುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮಗು ಹುಟ್ಟಿದ ತಕ್ಷಣ ವಿಮೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಆ ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟರೆ ಆ ಮಗುವಿಗೆ ೨೦ ವರ್ಷಗಳಾಗುವಾಗ ಆ ಹಣ ನಾಲ್ಕೈದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಆ ಹಣದಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಇವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೇ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿಮಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಆ ಮಗುವಿಗೆ ಒಟ್ಟು ಮಾಡುವ ವಯಸ್ಸು ಬರುವುದರೊಳಗೆ ಹಣ ಬೆಳೆದು ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮಗಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಬೆಂಡು ಮರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಂಚುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಬೇಯದ ಹೆಂಚುಗಳನ್ನು ೩ನೇ ರಜೆ ಹೆಂಚುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಅರೆಬೆಂಡು ಇಟ್ಟಿಗೆ ಬೇಯದ ಇಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಗುವಿನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ವಿಮೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದರೆ ದುಡ್ಡು ಇರುತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣಾಗಲೀ ಗಂಡಾಗಲೀ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬರುವ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ನಾಲ್ಕೈದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕಾಪ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಪದೇ ಪದೇ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅವರು ಕೇಳುವುದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಹೇಗೂ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ನಮ್ಮ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನಾನೂರು-ಏನೂರು ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಇವರಿಗೆ ದಯಮಾಡಿ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ಹೆಡುಗಲಿಗೆ ಯಾರೂ ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರು ಬಿದಿಯಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡಬೇಕು. ಬೇಗನೇ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಕಟ್ಟಿಸಲು ಜಾಗವನ್ನು ಆಕ್ಟಿವ್ ಮಾಡಿ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಟ್ಟಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಇದಕ್ಕೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಮಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ನೀವು ಎಂ.ಎಲ್.ಎ.ಗಳಾಗಿದ್ದೀರಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರನರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಸೇಂದಿ ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು

ಹರಿಜನರೂ ವಾಸಿಸುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡದ ಹಾಗೆ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದೂ, ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಹರಿಜನರ ಮನೆಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಡ ಜನರು ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲದವರೆಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಮುರ್ದಾಲ್ಪು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮನೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವುದು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೊಗಸರೂ ಗಂಡಸರು ಎಲ್ಲರೂ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹರಿಜನರ ಮನೆಗಳಿಂದ ೧ ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟು ನಿಟ್ಟುಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಹೆಂಡ-ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳು ಹರಿಜನರ ಬೀದಿಗಳಿಂದ ೧ ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶಿಶುವಿಹಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಮತ್ತು ಯಳಂದೂರಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಒಂದೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಒಟ್ಟಿಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಡೆಯೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬಡ ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಶುವಿಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟುಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಊರುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬಡಜನರ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಈ ಅನುಕೂಲ ವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ಸರ್ಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ೩೫ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕೈದು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು. ಅದು ಯಾವ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದರೆ ನಾಲ್ಕೈದೇ ದರ್ಜೆ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಒಳ್ಳೆಯ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ? ಬೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗದವರು ಅಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ? ಅದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಿ.ಎ., ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ., ಬಿ.ಕಾಂ., ಎಂ.ಎ., ಎಂ.ಎಸ್.ಸಿ., ಎಂ.ಕಾಂ ಮಾಡಿರುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲೂ ೧೮ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ತುಂಬುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ೧ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಸಂದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಆಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಯಾರ್ಯಾರು ವಿಧ್ಯಾವಂತರು ಇದ್ದಾರೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಇಂಟರ್ಮ್ ಹೋದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಕನಿಕರ ಇದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ರೀತಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೊಂದು ದುರಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಇವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಗುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಎಮ್ಮೆ, ಹಸು, ಕುರಿ, ಕೋಳಿ ಕೊಡುವಾಗ ಸಿಬ್ಬಿಡಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಿ. ಸೋಮಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಡಿ ಸಿಬ್ಬಿಡಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಜೀವನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹರಿಜನರು ಮಾಡಿದ ವಡೆ, ಇಡ್ಲಿ, ಉಟ್ಟು, ದೋಸೆ ಯಾರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರು ಸೇಂದಿ ಮೂದಿರೂ ಯಾರೂ ಕುಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು? ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಇವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ಸಮಯ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳಿರುವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

೭-೩೦ ಪಿ.ಎಂ.

ಇನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬೇರೆಯವರ ಜಾಗವನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನ ಪಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಹೊರಟಾಗ ಬೇರೆ ಜನಾಂಗದವರು ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ದೃಷ್ಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ವೇ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೊರ್ಟಿನಿಂದ ಸ್ವೇ ತಂದ ಕೂಡಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಾಡಿರುವಂತಹ ಸರ್ವೆ ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತವೆ ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಡಾ|| ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅವರ ಪ್ರತಿವೇಯನ್ನು ಅನಾವರಣ ಮಾಡುವ

ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದೇ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವೇತರವು ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆದು ತಪ್ಪೆಟ್ಟು ತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಹ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಹರಿದಿನರು ಸಹ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಕ್ತ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶಿಶು ವಿಹಾರ ಮತ್ತು ಅಂಗನವಾಡಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆಂದು ಏನು ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ, ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಷಗಳಿವೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ನಾವು ಅನೇಕ ಸಲ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಾಲಾ ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ಈ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತಿವೆ. ಇದನ್ನು ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಕಟ ಕೂಡ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ನಮಗೂ ಸಹ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವೂ ಸಹ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಂಚಿಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಏನಿದ್ದರೂ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕು ಜಮೀನು ಮಾಡಬೇಕು, ದ್ರಾಕ್ಷೆ ತೋಟ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಅಷ್ಟು ನಿಗಾ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗಾ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಾವು ಏನು ಈ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆಂದು ಹಣ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಹಣ ಲಾಪ್ಸ ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

SRI B. A. MOHIDEEN.—Sir, there is an allegation that we have been neglecting women. There was a cry here yesterday that we are completely neglecting them. Therefore Sir, atleast on this demand, let the Hon'ble Minister for Women and Children Welfare may be asked to reply first-

MR. DEPUTY SPEAKER.—Now, I call the Hon'ble Minister for Women and Children Welfare to give her reply on the demand.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಕೆ. ತಕ್ಕೇದ್.—ಈಗ ಆರೂವರೆ ಗಂಟೆಯಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ನಾಳೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಕೆ. ತಕ್ಕೇದ್.—ಆರೂವರೆ ಗಂಟೆಗೆ ಈ ಸಭೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕರ್ಯಾಕ್ರಮದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಸಭೆಯನ್ನು ನಾಳೆಗೆ ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಉಪವಾಸದಿಂದ ಕೂರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನನಗೂ ಅವರ ಉತ್ತರ ಕೇಳಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾಳೆಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ.—ಈ ದಿನವೇ ಮುಗಿಯಬೇಕೆಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ನಾವೂ ಸಹ ಒಪ್ಪಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ತಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಹಲ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಕೆ. ತಕ್ಕೇದ್.—ಈಗ ನಿಮ್ಮದೇ ಹಲ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು,

SRI M. C. NANAIAH.—You cannot shout like this. Do you think you can shout like this? When the Deputy Speaker has called.....

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಕೆ. ತಕ್ಕೇದ್.—ಈಗ ನಾನು ಏನು ಅಂತಹ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ? ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಡುವ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೇಳುವ ಹಕ್ಕು ನಮಗೆ ಇಲ್ಲವೇನು? ಈ ದಿನ ಶುಕ್ರವಾರವಾದ ಕಾರಣ ನಾನು ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಕೂರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಕೂಲಿದರೆ ಅದರ ಪಾಪ ನಿಮಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ನಾನು ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ಮಾಯಣ್ಣ.— ಈ ದಿನ ಶುಕ್ರವಾರ ಒಳ್ಳೆಯ ದಿನ. ಆದಕಾರಣ ಮಹಿಳೆಯರ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ದಿನವೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಈಗ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮನೋರಮಾ ಮಾಧ್ವರಾಜ್.— (ಮಹಿಳೆಯರ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಹಲವಾರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿ ಕೆಲವಾರು ಉತ್ತರವಾದಂಥ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಈ ಇಲಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ೧೯೮೨-೮೩ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಂಥ ಟೀಕಾಕಾರರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಸಾವಧಾನದಿಂದ ಇರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

೧೯೮೧ನೇ ಇಸವಿಯನ್ನು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಂಗವಿಕಲರ ವರ್ಷವೆಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದರಂತೆ ೧೯೮೧ನೇ ವರ್ಷವನ್ನು ಅಂಗವಿಕಲರ ವರ್ಷವೆಂದು ವಿಶ್ವ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಾಗಿ ಆಚರಣೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಈ ಅಂಗವಿಕಲರ ಕಲ್ಯಾಣ ಕ್ರೋಧರವಾಗಿ ಕೆಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಈ ಅಂಗವಿಕಲರು ತಾವು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳಾಗಿ ಬಾಳಬೇಕಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಪರಾವಲಂಬಿಗಳಾಗಿ ಅಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಈ ಒಂದು ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಬೇಡಿ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕಂಪ ಬೇಡ. ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾವು ಇವರಿಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂದರೆ, ಸ್ವಂತ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಲಿಫ್ಟ್ ಏಗಮೆಂಟ್ ಮೂಲಕ ಸಾಲವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೭೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸಾಲವಾದರೆ ಶೇಕಡಾ ೨೫ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸಹಾಯಧನ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಶೇಕಡಾ ೨ ರಂತೆ ಬಡ್ಡಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಸಾಲದ ಮರುಪಾವತಿಯ ಅವಧಿಯು ಒಂದು ವರ್ಷ ಎಂದು ಇತ್ತು, ಈಗ ಇದನ್ನು ೧೪ ತಿಂಗಳುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಅಂಗವಿಕಲರು ತಮ್ಮ ಒಂದು ಆರೋಗ್ಯದ ಸಲುವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪಡೆಯಲು ಬೆಂಗಳೂರು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಮುಖ್ಯವಾದ ನಗರಗಳಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಇಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನಾ ಗೃಹಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ಪರಿವರ್ತನಾ ಗೃಹಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು, ಬೆಳಗಾವಿ ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಘಗಳ ವತಿಯಿಂದ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಅಂಗವಿಕಲ ನೌಕರರು ಹಾಗೂ ತರಬೇತಿದಾರರಿಗೊಂದು ಎರಡು ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟಲ್‌ನ್ನು ಮತ್ತು ಪುರುಷರಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟಲ್‌ನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆವುಡು ಮಕ್ಕಳ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ಕೆವುಡು ಮಕ್ಕಳ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೆವುಡು ಮತ್ತು ಕುರುಡು ಮಕ್ಕಳ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶಾಲೆಗಳಾಗಿ ವಿಭಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಅದೇರೀತಿ ಇವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಸವಲತ್ತುಗಳು ಇದೆಯೋ ಅವನ್ನು ಈ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟರಿ ಫಿಲಂಸ್ ಅನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಕಾಪಿಂಗ್‌ಗಳು ಈಗ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಇನ್ನೂ ೩೨ ಕಾಪಿಗಳನ್ನು ತರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅದು ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ತೆಗೆಗೆ ಬರುವುದು ಉಂಟು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮಹಿಳಾ ಶಾಸಕಿಯರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಕಲ್ಯಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಸೋಷಿಯಲ್ ಇನ್‌ಫ್ರಾ ಏರಿಯಾ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಅನ್ನು ಒಂದು ಸ್ಕ್ವೇಂನಲ್ಲಿ ಯು ಎನ್ ಐಸಿಇ ಎಫ್ ವತಿಯಿಂದ ರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ೮ ಉಪ-ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿ, ಆ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೂ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ೩ ಸ್ಕ್ವೇಂ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಆಫೀಸರ್ ಅನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಬಾಟಾ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಪುನಾ ಅಲ್ಲಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟು ಆಯಾಯ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಉಪವಿಭಾಗಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅವರ ವರದಿ ಬಂದಕೂಡಲೇ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಗರ್ಭಿಣಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಆರೋಗ್ಯ, ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರು. ಅದರ ಅವರು ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವಾಗಿ ಅವರು ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸ್ಕ್ವೇಂ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮನಗಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹ ತೋರಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೀವ್ರದಲ್ಲೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿದೆವೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಬ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ಮುಖಾಂತರ ಅವರಿಗೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಟ್ಟು, ಸಾಲವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನೂ ಸಹ ಈ ವರ್ಷದಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಂಗನವಾಡಿ ವಿಚಾರ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪುರುಷರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಇದು ಒಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ೧೨ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಬಡ್ಡೆ ಟ್ಟಿ ನಲ್ಲಿ ೧೫ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹಾಗೂ ಈ ಸದನದ ಶಾಸಕರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಪತ್ರ ಮುಖೇನ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಪ್ರಚಾರವಾಗಿ ನಮಗೂ ಕೂಡ ಈ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಗನ ವಾಡಿ ಅನ್ನುವುದು ಉಂಟು ನಮಗೂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಅನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬಂದಿದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಗೆ ಏನು ಇದೆ ಇದು ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾದುದು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಮನಗಂಡು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಈ ಯೋಜನೆ ಯನ್ನು ೧೯೭೬ ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬಡ್ಡೆ ಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಮೊಹಿದ್ದೀನ್.—ಇದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರೈಟೇರಿಯಾ ಏನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಮತಿ ಮನೋರಮಾ ಮಧ್ವರಾಜ್.—ಎಲ್ಲಿ ಕಡುಬಡವರು ಇದ್ದಾರೋ ಅಲ್ಲಿ, ಪ್ರತಿ ಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಇದನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಹಂಚುತ್ತೇವೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಉದ್ದೇಶ ಇಷ್ಟೆ. ತಮಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ವೇಟೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡವರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನಸರಿ ಶಾಲೆಗೆ ೫—೧೦ ಸಾವಿರ ಡೋನೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಸೇರಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಕೊಳೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈ ತರಹ ಸೌಲಭ್ಯ ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ವಾಗಿ ನಾವು ಇವರಿಗೂ ಸಹ ಈ ಒಂದು ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಗಬೇಕು ಅಂತ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಮಾಡಲು ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಅಂಥಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇರಬೇಕಾದಂತ ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂತ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ ದೊರೆಯುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದೇ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ. ಇಂಥಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಯಾರೂ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವರ ಅವಿದ್ಯತೆ. ಅವರಿಗೆ ಈ ವಿದ್ಯೆಯ ಗಂಧ ವಿಲ್ಲದುದರಿಂದ ಅವರು ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ನಾವು ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅವರ ಆರೋಗ್ಯದ ಕಡೆ ನಾವು ಗಮನ

ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲಾ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿ ಮುಂದುವರೆಯುವುದಾದರೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತೇವೆ ಅನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮನಗಂಡು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಡಿಫ್ಟರೀಯಾ ಖಾಯಿಲೆ, ನಾಯಿ ಕೆಮ್ಮು ಮತ್ತು ಫೋಲಿಯೋ ಈ ಖಾಯಿಲೆಗಳು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಯಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಚುಚ್ಚು ಮದ್ದು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ಇದರ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಇವರು ಇಂಜಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಡಲೇ ಜ್ವರ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅನ್ನುವ ಅಪಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ನಾವು ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಏನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಜನರಿಗೆ ಏನು ಸಂಶಯ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ಹಾಗೆ ತಾವು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯು ಇಲ್ಲ, ಇದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಯೋಜನೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಇನ್ನಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಂಥಾದ್ದು. ಇಂಥಾ ಯೋಜನೆಗಳು ೬೦ ಇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೩೦ ಯೋಜನೆಗಳು ರಾಜ್ಯದ ಬೃಹದ್ದಿನಿಂದ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ಇನ್ನು ೩೦ ಯೋಜನೆಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೆರವಿನಿಂದ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೂ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಅಂಗನವಾಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಏನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಅವರು ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನು ವರ್ಕಿಂಗ್ ವುಮೆನ್ ಹಾಸ್ಪಿಟಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಯಾರೂ ಸಹ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಈಗ ಬಹಳ ಇರುವುದು ಕಡಿಮೆ. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ವಿಸ್ತರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ೨೫ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಅಂಥಾ ಕಡೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಮಾಡಬೇಕೇ ಏನಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಇದನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ಇದಕ್ಕೆ ಶೇಕಡ ೭೫ ರಷ್ಟು ಖರ್ಚನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಶೇಕಡಾ ೧೫ ಅಷ್ಟು ಖರ್ಚನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಇನ್ನು ಉಳಿದ ಶೇಕಡಾ ೧೫ ಅಷ್ಟನ್ನು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಅವರು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಇದನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ನ್ಯೂಟ್ರಿಷನ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜನಕ್ಕೆ ತಿಳಿದೂ ಇಲ್ಲಾ. ನಾವು ಈ ಒಂದು ಪ್ರೋಗ್ರಾಂನಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಬ್ರೆಡ್ ಏನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆವೋ ಅದು ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಅಂತ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಎನರ್ಜಿ ಫುಡ್ ಅನ್ನು ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಅನುಪಾನ ಪಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನಮಗೆ ಹಾಲು ಬ್ರೆಡ್ ಬೇಕು ಈ ಎನರ್ಜಿ ಫುಡ್ ಬೇಡ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಒಂದು ಸಾರಿ ಸರ್‌ಎಫ್‌ಎಸ್ ಆಗಿ ಒಂದು ಹಳೆ ಗೆ ಎಸಿಟ್ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದಾಗ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಆ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಗರ್ಭಿಣಿ ಸ್ತ್ರೀಯರೂ ಬಂದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಹಾಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮದುಕೆಯರು ಬಂದು ಒಂದು ಟಬ್ಲೆಟ್ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಮಗು ಅಳುತ್ತದೆ. ಬಾಣಂತಿಗೆ ಜ್ವರ ಬಂದಿದೆ ಅವರು ಬರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ನನಗೆ ಕೊಡಿ ನಾನು ಮನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವರು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕಾಫಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕುಡಿದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಇದು ಯಾರಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕೋ ಅವರಿಗೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದು ಇದರಿಂದ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ ಅಂತ ಭಾವಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಈ ಎನರ್ಜಿ ಫುಡ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದೆಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕೊಡು

ವಾಗ ಅವರು ನಮಗೆ ಹಾಲು ಬೈಡ್ ಬೇಕು, ಎನರ್ಜಿ ಫುಡ್ ಬೇಡ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ಶಾಸಕರಲ್ಲಿ ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಕ್ಷೇಪ ಎತ್ತಿದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, ಮೊದಲಿನ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ವಂಧ್ಯಪರ್ತಿಗಳಿಗೆ ಇದು ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು, ಈಗ ಹಾಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೆಲ್ಲಾ ಸಹಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಈ ಎನರ್ಜಿ ಫುಡ್ ಅನ್ನು ಇಂಟ್ರಡೂಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಅದೇರಿತೆ ಬೇರೆಯವರು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಮನೋರಮಾ ಮಧ್ವರಾಜ್.—ಇದು ಹಾಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಉಂಡೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರದಿಂದ ಇದು ನೇರವಾಗಿ ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯು ಕಳೆದ ಬಾರಿ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ ಅನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇನ್ನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಲು ಸಮಯ ಮೀರಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಿದ ಆರೋಪಗಳಿಗೆ ನಾನು ಕೆಲವು ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೌಡಯ್ಯನವರು ಅಂಗನವಾಡಿ ಬಗ್ಗೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಲ್ಲ ತೆರೆದಿದ್ದೀರಿ ಅಂತ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತೆರೆದಿದ್ದೇವೆ. ದಾವಣಗೆರೆ, ಹೊಳಲ್ಕೆರೆ ಮುಂತಾದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚೌಡಯ್ಯ.—ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ೧೦ ತಾಲ್ಲೂಕು ಇವೆ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲಾ. ಕೊಡದೇ ಇರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಮನೋರಮಾ ಮಧ್ವರಾಜ್.—ತಾವು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಆರಿಸಿ ಬಂದಾಗ ಅವಾಗ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಈ ಒಂದು ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದಾಗ ನಾನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅಮೇರಿಕಾ ಸರ್ಕಾರದ ಆಹ್ವಾನದ ಮೇರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಇನ್ನು ಮನೆಯ ಶಾಸಕರಾದ ಪ್ರಮೀಳಾರವರು ಮಾತನಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವೆಯವರು ಹೆದರಿ ಓಡಿಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಯಾರಿಗೂ ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಹೆದರಿ ಓಡಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆ ಹೆದರಬೇಕು ? ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸದನದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಷದಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಹೆಂಗಸರಾದರೂ ಗಂಡಸರಂತೆ ಇರುವುದಾದರೆ ನಾನು ಹೇಳುವಂಥಾದ್ದು ಕಥೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಈ ಸದನದ ಮುಖಾಂತರ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಅನುಸೂಯ ಗಜಾನನ ಶರ್ಮರವರೂ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬಹಳಷ್ಟು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಆವಾರ್ಡ್‌ಗೂ ನಾನು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಅನುಕಂಪ ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರು ಹೇಳಿದರು ಅವರ ಯಜಮಾನರಿಗೂ ಕೂಡ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕಂಪ ಎಂದರೆ.

ನನ್ನ ಪತಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಿಳೆಯರು ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮವರು ಸಹ ಹಾಗೆಯೇ, ಅವರು ಹಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಬಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯೆಯವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹುಡುಗಿಯರು ಮದುವೆಯಾಗಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೆಂಗಸರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇವರಿಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮದುವೆಯಾಗದೇ ಹೋದರೆ ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ? ಗಂಡಸರು ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ವೇದಲಾ ಹೆಂಗಸರು ಮುಂದೆ ಬರಲಿ, ಕೆಲ ಗಂಡಸರು ಕೆಟ್ಟವರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಸ್ತ್ರೀಯರೆಲ್ಲರೂ ದ್ರೌಪದಿಯ ತಂಗಿಯರೇನು ? ದ್ರೌಪದಿಯ ತಂಗಿಯರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಪುರುಷರು ರಾಜಾರಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ಹೆಂಗಸರನ್ನೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಬಹುದಿತ್ತು. ಗಂಡಸರು ಬೇಡ ಇತ್ತು, ಗಂಡಸರು ಮೆತ್ತು ಹೆಂಗಸರು ಇದ್ದರೆ

ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಅರಿತುಕೊಂಡು ಬಾಳಿದರೆ ಅದು ಸಹಬಾಳ್ವೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಂಗಸರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಟೀಕೆಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಾನು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವುದು ಲಿನೇ ವರ್ಷ. ಅದರಲ್ಲೂ ಇದೇ ಖಾತೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು. ನನ್ನ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಗಂಡಸರು ಸಹನೆಯಿಂದ, ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ಮಹಿಳೆಯರು ಹೆಂಗಸರಾಗಿದ್ದರೂ ಏತಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ರಾಮದೇವ್.—ಎರಡು ಜಡೆ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಂದು ಗಾದೆ ಇದೆ, ಹಾಗೆ ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಶೀಲ ಚೆಲುವರಾಜ್.—ಎಲ್ಲಾ ಮಹಿಳೆಯರು ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ವೆಂನೋರಮ ಮಧ್ವರಾಜ್.—ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅರೆಸ್ಸೈ ಅಗಿತ್ತು ಅದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಖಂಡಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದರು. ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಅರೆಸ್ಸೈ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಖಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾನೂನನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಅರೆಸ್ಸೈ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಳಪಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಯಾರನ್ನೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಮಂತ್ರಿಯಾದರೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬಾಂಬೆ ಮೇಯರ್‌ರವರನ್ನು ಅರೆಸ್ಸೈ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಒಬ್ಬರ ಅಶೀರ್ವಾದದಿಂದ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಹಲವಾರು ಮಹಿಳೆಯರಿಂದ ಸಾವಿರ ಮಂದಿಗಳಿಂದ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ಹೀಗಾಗಿ ನಾವು ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು. ಗಂಡಸರೇ ಇರಲಿ ಹೆಂಗಸರೇ ಇರಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿರಬೇಕು. ನಮಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, ನಮಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಡ. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವ ಆಗತ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಾವು ಇದರ ಯಾರೂ ಏನು ಮಾಡಲಾರರು. ಮೊದಲು ಯಾರು ಹೆಂಗಸರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯಾರು ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಬಾರದು ಬಹುಶಃ ಇದೇ ಕಡೇ ಅಧಿವೇಶನ ಇರಬಹುದು. ಮೊದಲು ಯಾರು ಹೀಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ೧೯೭೭-೭೮ ರಿಂದ ನಮ್ಮ ಅನುಸೂಯ ಗಜಾನನಶರ್ಮ ಮತ್ತು ಪ್ರಮೀಳರವರು ಬಂದಮೇಲೆ ಇವರುಗಳು ಹೆಂಗಸರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಇವರಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಮಹಿಳಾ ಖಾತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಇವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬಹುದು. ಅತ್ಯಾಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ಖಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಖಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇವರು ಅತ್ಯಾಚಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಖಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅತ್ಯಾಚಾರ ನಡೆಯಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಬ್ಬಳು.

ಇನ್ನು ದೇವದಾಸಿ ಪದ್ಧತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ದೇವದಾಸಿ ಪದ್ಧತಿ ನಿನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಇತ್ತು. ಕಾಲಾನಂತರವೇ ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಬಡತನ ನಿವಾರಣೆಯಾಯಿತು ಆಗ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಒಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತು. ಈಗ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಮೀಳರವರ ಹೇಳಿದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ದೇವದಾಸಿ ಪದ್ಧತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿದ್ದೇವೆ. ಬಡತನ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಗೆ ಮೂಢೆಂಬಿಕೆ ಪ್ರಚೋದಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲಿದ್ದೇನೆ. ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಫುನರ್ ವಸತಿ ಘಡಿಕೊಡುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಒಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೋರ್ಸ್ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು. ಸೊಸೈಟಿಗಳವರ ಊರಿಂದ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೂಡ ಹೋಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ದೇವದಾಸಿ ಪದ್ಧತಿ ಮುಂದುವರಿಯಲು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜವೇ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ಸಮಾಜವೇ ಈ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುವಾಗ ಯಾವರೀತಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ? ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರ್ಯಾರೂ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಅದೆಲ್ಲಾ ಬಯಲಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ಬೇರೆ ಜನರು ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು

ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬಾರದು ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಇವರಿಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಉದ್ಯೋಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವುಂಟು. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಕಾಯಿದೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಆಕ್ಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರೇಮ್ ಮಾಡುವುದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದು ನಮ್ಮ ಪರಿಮಿತಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗದೇ ಇಂತಹ ಎಷ್ಟು ಶಾಸನಗಳನ್ನು ತಂದರೂ ಖಂಡಿತಾ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಪದ್ಧತಿ ನಿರ್ಮೂಲನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದುವುದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಒಂದು ವೇಳೆ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬಳು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂದರೆ, ಆಗ ಹೆಣ್ಣಿನ ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಪೋಲೀಸ್‌ನವರಿಗೆ ದೂರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ದೊಡ್ಡ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಷ್ಟ? ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದರೆ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಹತ್ತೋಟಿಗೆ ತರುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯೊಂದರಿಂದಲೇ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಸಮಾಜದ ಮನಸ್ಸು ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಬೇಕು. ಹುಡುಗ-ಹುಡುಗಿ ನಾವು ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಇಲ್ಲದೆ ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಗ ವರದಕ್ಷಿಣೆಯ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ತಾಯಿತಂದೆಗಳು ವರನನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತದೆ, ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೇ ಇದಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಅವರವರೇ ಲೌವ್ ಮ್ಯಾರೇಜ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಆಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವರದಕ್ಷಿಣೆಯ ಪಿಡುಗು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್‌ರವರು ಉತ್ತಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಡೀ ಸದಸ್ಯರ ಮೈಕಿ ಅವರು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ತುಂಬಾ ಖುಷಿಯಾಯಿತು ಅವರು ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಜಾಗೆಗೆ ತರುವಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನನ್ನ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿಶ್ವನಾಥ್‌ರವರು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಗರ್ಭಿಣಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ವಿಸ್‌ಯೂಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆಹಾರದ ಮುಂಖಾಂತರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಹುತ : ನಾನು ಹೇಳಿದ ಉತ್ತರದಿಂದ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲೂ ಸಮಾಧಾನಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಸರ್ವಾನುಮತ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ನಾನಯ್ಯ :—ಕುಮಾರಿ ಪ್ರಮೀಳರವರಿಗೆ ಏನೇನು ಹೇಳಬೇಕು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಸಾಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ :—ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಾಲವಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿದನ-ಗಿರಿದನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮನೋರಮ ಮಧ್ವರಾಜ್ :—ಒಡ ಮಕ್ಕಳಿಗೋಸ್ಕರ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಬಾಲವಾಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ದೊರೆಯತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೂ ಎಲ್ಲವೂ ನಿಮಗೆ.

2-00 ಪಿ. ಎಂ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವರದಕ್ಷಿಣೆಯ ಪಿಡುಗನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಪಾತ್ರಿ ಮಾತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಫ್ರೀಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತಮಗೆ ಇಷ್ಟ ಬಂದವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಪಾತ್ರಿ ಮಾತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವರದಕ್ಷಿಣೆಯ ಪದ್ಧತಿಯೇ ಇಲ್ಲ, ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ತುಂಬಾ ನಿರ್ಭಂದ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ

ಎಂದರೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡಲು ವರದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಆ ರೀತಿಯಾದರೆ ವರದಕ್ಷಿಣೆಯ ಪಿಡಗನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ ? ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಫೀಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ ಅವರು ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟ ಬಂದವರನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಇದರಿಂದ ವರದಕ್ಷಿಣೆಯ ಪಿಡಗನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಅನುಸೂಯ ಗಜಾನನ ಶರ್ಮ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮತ್ತು ಅನಾಚಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ತಾವು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು. ಆದರೆ ನನಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಿಗೆ ಕಾಲು ಮುರಿದು ಹೋಗಿದೆ ಆ ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವಿಗೆ ಯಾರು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವವರೆ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂತಹವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶೇರ್‌ಪಾನ್.—ಕಾಲು ಮುರಿದು ಹೋಗಿರುವುದು ಹೆಣ್ಣು ಮಗುವೋ ಅಥವಾ ಗಂಡು ಮಗುವೋ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಮನೋರಮ ಮದ್ದರಾಜ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮತ್ತು ಅನಾಚಾರ ನಡೆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ಯಾವುದಾದರೂ ನಡೆದರೆ ಈ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆಯುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಬಂಧು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮಹಾನಗರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬೈಂಡ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಮನೋರಮ ಮದ್ದರಾಜ್.—ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸಭೆಯ ಈಗ ಮೇಲಕ್ಕೆದ್ದು ನಾಳೆ ಗಂಟೆಗೆ ಮತ್ತೆ ಸೇರಲಿದೆ.

[ಸಭೆಯು ಆರು ಗಂಟೆ ಐದು ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಶನಿವಾರ ದಿನಾಂಕ ೧೦ನೇ ಜುಲೈ ೧೯೮೨ ರಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೯ ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಲಾಯಿತು,]